

NOTA VAN TOELICHTING

I. Algemeen deel

NB: toelichting voor de uitvoeringstoetsen en internetconsultatie:

- *de verwijzingen naar de Wet kinderopvang in deze toelichting, verwijzen naar de wet zoals die eruit ziet nadat het Voorstel van wet tot wijziging van de Wet kinderopvang in verband met een structurele regeling voor meertalige dagopvang in werking is getreden.*
- *Taaleisen voor beroepskrachten op een meertalige groep worden opgenomen in de Regeling wet kinderopvang. De grondslagen hiervoor bestaan reeds. Daarom besteden dit besluit en deze toelichting geen aandacht aan de taaleisen. In de toelichting op het wetsvoorstel zijn passages opgenomen die dieper ingaan op de taaleisen. Deze zijn verduidelijkt naar aanleiding van opmerkingen uit de internetconsultatie en de uitvoeringstoetsen. De aangepaste teksten worden openbaar als het wetsvoorstel aan de Tweede Kamer wordt aangeboden.*

Hoofdstuk 1. Inleiding

In de Wet kinderopvang is het begrip 'meertalige kinderopvang' geïntroduceerd. Dit omvat zowel meertalige buitenschoolse opvang als meertalige dagopvang. Een kindercentrum kan meertalige kinderopvang aanbieden waarbij, naast de Nederlandse taal (en de Friese taal of streektaal), voor ten hoogste 50 procent van de openingstijd per stamgroep per dag de Duitse, Engelse of Franse taal als voertaal wordt gebruikt (Wet kinderopvang, Artikel 1.55, derde lid). In dit besluit, waarmee het Besluit kwaliteit kinderopvang wordt gewijzigd, worden aanvullende voorwaarden voor de wettelijke mogelijkheid van meertalige kinderopvang geregeld. Het betreft:

1. het stellen van aanvullende voorwaarden aan het pedagogisch beleidsplan met betrekking tot de vormgeving van meertalige kinderopvang, en
2. het stellen van voorwaarden aan de tijdelijke afwijkingsmogelijkheid van het maximumpercentage van de openingstijd per dag, waarop de Duitse, Engelse of Franse taal als voertaal wordt gebruikt.

Deze nota van toelichting is als volgt opgebouwd. In hoofdstuk 2 worden de hoofdlijnen van dit besluit geïntroduceerd en nader uitgewerkt. Na de inleidende paragraaf wordt achtereenvolgens ingegaan op de voorwaarden aan het pedagogische beleidsplan en aan de afwijkingsmogelijkheid van het maximumpercentage. De gevolgen voor de regeldruk en financiële gevolgen komen in hoofdstuk 3 aan bod. Hoofdstuk 4 gaat in op de uitkomsten van de uitvoeringstoetsen en de wijze waarop dit is verwerkt in het besluit. Volgens hetzelfde stramien worden de uitkomsten uit de internetconsultatie in hoofdstuk 5 weergegeven. Tot slot wordt in onderdeel II artikelsgewijs een toelichting gegeven.

Hoofdstuk 2 Hoofdlijnen van het voorstel

2.1 Inleiding en aanleiding

In de Wet kinderopvang (hierna: de wet) is meertalige kinderopvang gedefinieerd als kinderopvang door een kindercentrum, waarbij voor ten hoogste vijftig procent van de openingstijd per dag de Duitse, Engelse of Franse taal als voertaal wordt gebruikt. Uitgezonderd van deze mogelijkheid is de – krachtens artikel 1.50b, aanhef en onderdeel d, van de wet – voorgeschreven tijd die het kindercentrum minimaal besteedt aan voorschoolse educatie.

Uit de wet volgt het uitgangspunt dat het kindercentrum het meertalige aanbod dusdanig vorm geeft dat op een stam- of basisgroep niet meer dan 50 procent van de openingstijd per dag de Duitse, Engelse of Franse taal wordt gesproken. Daar past het kindercentrum de personeelsinzet op aan, zodat ook in het geval een beroepskracht, beroepskracht in opleiding of stagiair bijvoorbeeld met vakantie is of ziek wordt, het wettelijke maximumpercentage per dag in de basis niet wordt overschreden.

Daar waar in deze toelichting wordt gesproken over 'percentage' wordt bedoeld: het percentage van de openingstijd (per dag) waarin de Duitse, Engelse of Franse taal als voertaal wordt gebruikt. Waar in deze toelichting wordt gesproken over 'maximumpercentage' wordt bedoeld: het maximumpercentage van vijftig procent, bedoeld in artikel 1.55, derde lid, van de wet.

Kindercentra zijn vrij om een lager percentage dan 50 procent van de openingstijd per dag Duits, Engels of Frans te hanteren, waarbij dus een groter deel van de opvangtijd per dag in een Nederlandse voertaal wordt aangeboden. Daar waar naast de Nederlandse taal, de Friese taal of een streektaal in levend gebruik is, kan de Friese taal of de streektaal mede als voertaal worden gebruikt. Het gebruik van de Friese taal of een streektaal heeft geen gevolgen voor het percentage Duits-, Engels- of Franstalige kinderopvang.

Een belangrijk uitgangspunt bij dit besluit is daarom dat kindercentra een grote mate van vrijheid behouden in de manier waarop zij de meertaligheid vormgeven. Dit besluit schrijft niet voor *hoe* meertalige kinderopvang moet worden aangeboden, maar stelt enkele randvoorwaarden.

De eerste categorie randvoorwaarden betreft onderdelen die in het pedagogisch beleidsplan moeten zijn uitgewerkt (zie paragraaf 2.2.1). Deze voorwaarden zijn bedoeld om ervoor te zorgen dat het meertalige aanbod doordacht en samenhangend is. Meertalige kinderopvang heeft meerwaarde voor kinderen, mits het van goede kwaliteit is. Goede kwaliteit zit enerzijds in goed doordacht beleid en een goede inrichting van het meertalige aanbod. Anderzijds zit het in de kwaliteit van de beroepskrachten op meertalige groepen.¹ Kindercentra hebben hierin een belangrijke eigen verantwoordelijkheid en krijgen ruimte om daar zelf invulling aan te geven in het pedagogisch beleidsplan. Zij kunnen hierbij gebruik maken van de Toolbox meertaligheid in de kinderopvang.²

Een tweede categorie voorwaarden heeft betrekking op een tijdelijke afwijkingsmogelijkheid van het maximumpercentage van 50 procent Duits, Engels of Frans per dag, waar de wet een grondslag voor biedt.³ Het personeelsbestand moet op zo'n manier zijn vormgegeven dat passende vervanging mogelijk is bij afwezigheid van een beroepskracht, zodat het maximumpercentage per dag in de basis niet wordt overschreden. Desondanks kan het zo zijn dat er zich in de praktijk situaties voordoen waarin het onverhoopt op (een) bepaalde dag(en) niet lukt. Denk bijvoorbeeld aan het samenvallen van vakantie, verlof of ziekte bij meerdere beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding en/of stagiairs. Het doel van de afwijkingsmogelijkheid is te voorkomen dat de wet in de praktijk in die situaties knellend uitwerkt.

¹ De opleidingseisen voor beroepskrachten staan opgenomen in de Regeling Wet kinderopvang. Daar worden ook de taaleisen voor beroepskrachten in de meertalige kinderopvang vastgelegd.

² <https://www.slo.nl/@19804/toolbox-meertaligheid-kinderopvang/>

³ Wet kinderopvang, artikel 1.55, vierde en vijfde lid.

In het experiment meertalige dagopvang en in de voorheen geldende wettelijke regels voor meertalige buitenschoolse opvang was een dergelijke afwijking niet opgenomen, maar gold het percentage van ten hoogste 50 procent per jaar. Dit bood kindercentra flexibiliteit ten aanzien van de vervanging van beroepskrachten (in opleiding) in situaties van ziekte, vakantie of ander soort verlof. Hierdoor kon het percentage immers tijdelijk ook boven de 50 procent uitkomen, mits het gemiddelde percentage per jaar niet boven de 50 procent uitkwam. Aangezien het maximumpercentage voor meertalige kinderopvang in de wet op dagelijkse basis is geregeld, is het met het oog op de praktische uitvoerbaarheid van belang dat kindercentra enige flexibiliteit behouden voor kortdurende situaties van ziekte, vakantie of ander soort verlof.

2.2 Voorwaarden voor meertalige kinderopvang

2.2.1 Voorwaarden aan het pedagogisch beleidsplan

In dit besluit is opgenomen welke aanvullende onderdelen het pedagogisch beleidsplan moet bevatten, indien een kindercentrum meertalige kinderopvang aanbiedt. In algemene zin moet het kindercentrum in het pedagogisch beleidsplan beschrijven op welke wijze meertalige kinderopvang wordt vormgegeven. Specifiek moeten hierin in ieder geval drie onderdelen terugkomen. Kortgezegd zijn dat: (1) de methode en verhouding tussen beide talen, waarmee een bepaalde taalontwikkeling wordt nagestreefd, (2) de wijze waarop emotionele veiligheid en stabiliteit wordt geboden specifiek in de meertalige groep en (3) hoe wordt omgegaan met het personeelsbestand en de vervanging van beroepskrachten. Elk van deze onderdelen wordt hieronder toegelicht.

Deze drie onderdelen hebben betrekking op elkaar en dienen daarom in samenhang in het beleidsplan te zijn opgenomen. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om de vraag of vervanging van beroepskrachten van invloed is op de talen die worden aangeboden. Als de verhouding tussen de talen op een dag anders is dan waar de aanpak in de basis op ingericht is, is vervolgens de vraag of er dan iets extra's nodig is om de taalontwikkeling voort te zetten en om emotionele veiligheid en stabiliteit te bieden.

Daar waar in het vervolg van deze nota van toelichting gesproken wordt over beroepskrachten kan dit ook betrekking hebben op beroepskrachten in opleiding en stagiairs indien zij formatief ingezet zijn. Een houder bepaalt zelf of dit voor zijn kindercentrum aan de orde is of niet.

1. Een doordacht aanbod: het percentage Duits, Engels of Frans en Nederlands binnen de groep, de wijze waarop invulling wordt gegeven aan dit percentage en de beoogde taalontwikkeling vanuit het kindercentrum

Het is van belang dat de houder goed heeft nagedacht over de wijze waarop het meertalige aanbod wordt vormgegeven. In het pedagogisch beleidsplan dient daarom te worden ingegaan op het percentage Duits, Engels of Frans en Nederlands dat het kindercentrum hanteert, de wijze waarop invulling wordt gegeven aan deze verhouding en wat de beoogde taalontwikkeling is die door het kindercentrum wordt nagestreefd.

Kindercentra beschrijven hierbij bijvoorbeeld de gekozen methode⁴ en de gebruikte taalstrategieën. De Universiteit van Amsterdam beveelt in het onderzoeksrapport naar het experiment meertalige dagopvang bovendien aan om een taalbeleidsplan te hebben.⁵

Naast de aanpak, geven kindercentra in het beleidsplan ook aan wat ze met die aanpak willen bereiken voor de kinderen die zij opvangen. Het doel van de taalontwikkeling kan verschillen per kindercentrum. Het ene kindercentrum zal bijvoorbeeld kinderen een eerste kennismaking bieden met een andere taal, terwijl een ander kindercentrum als doel heeft om kinderen volledig tweetalig te laten opgroeien, zodat zij een goede basis in beide talen hebben. In het eerste geval zal de ontwikkeling van de Nederlandse taal voorop staan en zal een beperkt deel van de tijd aan Duits, Engels of Frans worden besteed. Een dergelijke doelstelling past bijvoorbeeld bij kindercentra die Duits, Engels of Frans op vaste momenten op de dag aanbieden en de rest van de dag volledig Nederlandstalige opvang aanbieden. In het tweede geval zullen beide talen meer op gelijke voet staan en kan het kindercentrum als doel hebben om kinderen even vaardig te maken in beide talen. Daar past bijvoorbeeld de one teacher one language (OTOL) methode⁶ goed bij.

Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat er meetbare doelen worden gesteld ten aanzien van het taalniveau van de kinderen of dat kinderen getoetst worden hierop. Taalontwikkeling heeft betrekking op de ambities van een kindercentrum, wat het de kinderen mee wil geven in beide talen en waarom. De taalvaardigheid in beide talen waarmee kinderen binnenkomen, kan hierbij ook een rol spelen en kan onderdeel vormen van de motivatie van een kindercentrum om meertalige kinderopvang op een bepaalde wijze vorm te geven.

2. Emotionele veiligheid en stabiliteit

Ten tweede moet het pedagogisch beleidsplan een beschrijving bevatten van de wijze waarop emotionele veiligheid van en stabiliteit voor het kind wordt geborgd, specifiek in relatie tot de meertalige kinderopvang. Het gaat er hierbij dus om dat het pedagogisch beleidsplan duidelijk maakt op welke wijze verantwoorde kinderopvang wordt gewaarborgd, gegeven dat er mede een andere voertaal dan het Nederlands wordt gehanteerd. Dit is aanvullend op het tweede lid, onderdeel a, van artikel 3 (dagopvang) en artikel 12 (buitenschoolse opvang).

Op grond van dit onderdeel moet het kindercentrum in zijn beleid opnemen wat meertaligheid extra vraagt om te zorgen dat kinderen zich veilig, gehoord en begrepen voelen. Dit is onder meer relevant voor kinderen die nog niet beide opvangtalen beheersen. Voor het welbevinden van de kinderen adviseert de Universiteit van Amsterdam in het eerder genoemde onderzoeksrapport bijvoorbeeld om een niet te strikt taalbeleid te voeren en soms te switchen tussen de talen, als dit in het belang van het kind is. Tegelijkertijd is het voor emotionele veiligheid en stabiliteit ook belangrijk dat er een zekere mate van herkenbaarheid, regelmaat en voorspelbaarheid is, ten

---

⁴ Bijvoorbeeld de one teacher one language (OTOL) methode of het aanbieden van de andere taal op vaste momenten van de dag en het eventueel gebruikte lesprogramma.

⁵ Kamerstukken II, 2021/22, 31322, nr. 439

⁶ Deze methode betekent dat – op een groep met twee beroepskrachten – één beroepskracht Nederlands spreekt met de kinderen, terwijl de andere beroepskracht alleen Duits, Engels of Frans spreekt. Bij deze aanpak komen de kinderen de hele dag in aanraking met zowel het Nederlands als het Duits, Engels of Frans.

aanzien van de talen die gesproken worden met een kind. Dat geeft structuur, duidelijkheid en daarmee veiligheid.

3. Omgaan met vervanging en de wijze waarop het personeelsbestand hierop is ingericht

Aan de hand van het percentage Duits, Engels of Frans en Nederlands dat het kindercentrum hanteert, richt de houder zijn personeelsbestand in. Dat betekent dat de houder voldoende Nederlandssprekende en Duits-, Engels-, of Franssprekende beroepskrachten in dienst moet hebben om de continuïteit van het meertalige aanbod te garanderen. Het personeelsbestand moet erin voorzien dat bij afwezigheid van een Nederlandssprekende beroepskracht, deze beroepskracht in de basis vervangen kan worden door een andere Nederlandssprekende beroepskracht, zodat het maximumpercentage niet wordt overschreden. De houder moet de wijze waarop dit is gewaarborgd in het beleidsplan beschrijven, op grond van het derde lid, onderdeel f, subonderdeel 3 van artikelen 3 en 12.

Uit het pedagogisch beleidsplan moet duidelijk worden op welke wijze het kindercentrum vervanging van beroepskrachten op een meertalige groep organiseert (zowel voor de Nederlandssprekende beroepskrachten als voor de Duits-, Engels- of Franssprekende beroepskrachten). Indien een beroepskracht niet vervangen wordt door een dezelfde taal sprekende beroepskracht, kan dit leiden tot een andere verhouding op een dag tussen de Duitse, Engelse of Franse taal en de Nederlandse taal, ten opzichte van de in het beleidsplan aangegeven verhouding (onderdeel f, subonderdeel 1).

Het staat kindercentra vrij om een ander percentage Duits, Engels of Frans, tussen 0 en 50 procent, aan te bieden bij vervanging, mits dit staat beschreven in het pedagogisch beleidsplan. Dit om ervoor te zorgen dat, ook bij vervanging, het pedagogisch beleidsplan een goede weergave van de praktijk vormt.

Er zijn situaties denkbaar waarbij het maximumpercentage meertalige kinderopvang per dag wordt overschreden, wanneer er in verband met ziekte, vakantie of ander soort verlof van een Nederlandssprekende beroepskracht door omstandigheden geen Nederlandssprekende vervanger beschikbaar is. De wet voorziet in een afwijkingmogelijkheid om tijdelijk de wettelijke norm van 50 procent Duits, Engels of Frans per dag te overschrijden. Daarvoor moet voldaan zijn aan de voorwaarden die in dit besluit zijn opgenomen (paragraaf 2.2.2). Bovendien moet het pedagogisch beleidsplan een beschrijving bevatten op welke wijze het meertalige aanbod wordt vormgeven, in de situaties behorende bij de afwijkingmogelijkheid, met inachtneming van subonderdelen 1 en 2.

2.2.2 Voorwaarden tijdelijke afwijkingmogelijkheid in geval van ziekte, vakantie of ander soort verlof

Zoals toegelicht in paragraaf 2.1 wordt van de houder verwacht dat hij het personeelsbeleid op zo'n manier vormgeeft dat het maximumpercentage in de basis niet wordt overschreden. Daarbij dient de houder ook rekening te houden met afwezigheid van de Nederlandssprekende beroepskracht(en) door ziekte, vakantie of ander soort verlof.

Desondanks kan het, bijvoorbeeld door een samenloop van omstandigheden, in de praktijk voorkomen dat er geen Nederlandssprekende vervanger beschikbaar is,

waardoor het percentage van ten hoogste 50 procent op die dag(en) wordt overschreden. In zo'n geval kan een beroep gedaan worden op de afwijkingsmogelijkheid.

Dit besluit stelt voorwaarden aan het gebruik van de afwijkingsmogelijkheid, onder meer om te voorkomen dat een afwijking een structureel karakter krijgt.⁷ Om eenduidigheid te betrachten is dit zoveel mogelijk in lijn met de afwijkingsmogelijkheid die is voorgesteld voor het toegewezen aantal vaste beroepskrachten (hierna: vgc) in het Besluit kwaliteit kinderopvang.⁸ Hieronder worden de vier voorwaarden toegelicht.

1. Ten eerste is bepaald dat de afwijkingsmogelijkheid alleen mag worden toegepast op een stam- of basisgroep, wanneer een Nederlandssprekende beroepskracht van de betreffende groep een aansluitende periode korter dan vier weken afwezig is. Dit betekent echter niet dat een kindercentrum vier weken lang dagelijks het percentage van 50 procent kan overschrijden (zie voorwaarde 3). Een periode van vier weken biedt kindercentra ruimte om vervanging te regelen waardoor voorkomen wordt dat de regelgeving gaat knellen. Bij een langere aaneengesloten periode van afwezigheid, is het vanuit het doel van meertalige kinderopvang nodig om te zorgen voor structurele vervanging van de Nederlandssprekende beroepskracht. Zodra duidelijk is dat de beroepskracht langer dan vier weken afwezig is, moet de houder een andere Nederlandssprekende beroepskracht (structureel) inzetten.
2. Als tweede voorwaarde is bepaald dat de houder de andere Nederlandssprekende beroepskrachten moet hebben benaderd met de vraag of zij kunnen invallen in de periode dat de Nederlandssprekende beroepskracht afwezig is.⁹ Uit deze tweede voorwaarde volgt dat de houder zich moet hebben ingespannen om de afwezige Nederlandssprekende beroepskracht te vervangen door een andere Nederlandssprekende beroepskracht. De andere Nederlandssprekende beroepskrachten zijn vrij zich niet beschikbaar te stellen wanneer zij door de houder benaderd worden, wanneer zij niet kunnen of willen invallen. Voor de momenten dat een Nederlandssprekende beroepskracht is ingeroosterd als enige vaste beroepskracht voor bepaalde kinderen op een andere stamgroep, hoeft de houder deze beroepskracht niet te benaderen. Dit voorkomt dat het vgc en de afwijkingsvoorwaarden voor het percentage meertalige kinderopvang met elkaar conflicteren.¹⁰
3. Ten derde dient het kindercentrum te waarborgen dat het gemiddelde percentage van de openingstijd, waarin de Duitse, Engelse of Franse taal als voertaal wordt gebruikt, per kalendermaand niet de 50 procent overschrijdt. Dit percentage wordt berekend

---

⁷ Uit artikel 1.55, vijfde lid, van de wet, volgt de grondslag voor het vastleggen van nadere regels omtrent het overschrijden van het maximumpercentage in geval van ziekte, vakantie of ander soort verlof.

⁸ Staatsblad 2023, nr. 144

⁹ Uit het pedagogisch beleidsplan (onderdeel f, subonderdeel 3) volgt welke beroepskrachten benaderd kunnen worden. Dit kunnen bijvoorbeeld alle Nederlandssprekende beroepskrachten van de locatie zijn, of uit de invalpool van de betreffende locatie.

¹⁰ Indien een Nederlandssprekende beroepskracht is ingezet als een vaste beroepskracht voor betreffende kinderen op een andere stamgroep, kan deze beroepskracht niet invallen wanneer dit ten koste gaat van het vgc. Binnen de voorwaarden voor afwijking van het vgc, moet iemand namelijk afwezig zijn vanwege ziekte, vakantie of ander soort verlof. Het invallen voor een Nederlandssprekende beroepskracht valt daarmee niet binnen de voorwaarden voor de afwijkingsmogelijkheid van het vgc. Daarmee is deze beroepskracht op dat moment niet beschikbaar om in te vallen op de meertalige groep.

over de stam- of basisgroep waar de beroepskracht afwezig is. Hieruit volgt dat er niet vier weken aaneengesloten afgeweken kan worden en dat er mogelijk op andere dagen extra Nederlandstalige kinderopvang dient plaats te vinden om maandelijks binnen het maximumpercentage te blijven. De afwijkingsmogelijkheid is dus uitsluitend bedoeld voor de situatie dat het op een dag onverhoopt niet lukt om binnen het maximumpercentage te blijven. Het is aan een kindercentrum om erover na te denken op welke wijze het waarborgt dat het maandelijks gemiddelde niet wordt overschreden en op welke wijze het kindercentrum dit aantoont richting een toezichthouder. Hierbij kan gedacht worden aan het opnemen van processtappen in het pedagogisch beleidsplan of het uitwerken van roosters, waarin met kleuren is aangegeven welke beroepskracht, met welke taal, op welke dag is ingezet.¹¹ Dit hoeft uiteraard slechts aangetoond te worden indien een organisatie gebruik maakt van de afwijkingsmogelijkheid.

4. Ten vierde moet de houder handelen conform wat in het pedagogisch beleidsplan staat omschreven over hoe wordt omgegaan met vervanging van de Nederlandssprekende beroepskracht en wat er eventueel extra nodig is in deze situatie om ook dan de nagestreefde taalontwikkeling en de emotionele veiligheid en stabiliteit te waarborgen. Alleen wanneer die punten uit het pedagogisch beleidsplan in acht zijn genomen, mag het percentage van 50 procent Duits, Engels of Frans op een dag worden overschreden.

2.3 Adviesrecht ouders op de wijze waarop meertalige kinderopvang wordt vormgegeven

Duidelijke communicatie richting ouders over het beleid ten aanzien van meertalige kinderopvang is van cruciaal belang. Het is aan het kindercentrum zelf om hier vorm aan te geven. In dit besluit worden geen eisen aan de communicatie verbonden. Houders zijn vrij om ervoor te kiezen de beleidsplannen naast het Nederlands ook beschikbaar te stellen in de andere aangeboden taal, bijvoorbeeld als een groot deel van de ouders of medewerkers een andere taalachtergrond heeft dan de Nederlandse taal.

Op grond van artikel 1.60, eerste lid, onder a, van de wet, kan de oudercommissie advies uitbrengen over elk voorgenomen besluit dat betrekking heeft op het pedagogisch beleid. Daar vallen de subonderdelen van onderdeel f uit dit besluit dus ook onder.

Hoofdstuk 3 Gevolgen

3.1 Gevolgen voor de uitvoering van toezicht en handhaving

In dit besluit wordt een belangrijke verantwoordelijkheid gelegd bij houders zelf en is er via de omschrijving in het pedagogisch beleidsplan ruimte voor maatwerk in het meertalige aanbod. Daarbij dienen kindercentra na te denken hoe die voorwaarden controleerbaar zijn voor de toezichthouder, op een manier die voor het betreffende kindercentrum de minste administratieve lasten met zich meebrengt. Dit geldt bijvoorbeeld voor het aantonen dat het percentage Duits, Engels of Frans in de basis op een stam- of basisgroep niet meer is dan 50 procent van de openingstijd per dag en – indien gebruik gemaakt wordt van de afwijkingsmogelijkheid – het gemiddelde percentage niet meer is dan 50 procent van de openingstijd per kalendermaand.

---

¹¹ In het kader van het Besluit kwaliteit kinderopvang, artikel 7a, moet de houder reeds een overzicht van de ingezette beroepskrachten kunnen overleggen (Staatsblad 2023, 144). Voor meertalige kinderopvang kan hierbij worden aangesloten.

De toezichthouder beoordeelt op basis van het pedagogisch beleidsplan of het kindercentrum alle onderdelen die dit besluit eist (zie paragraaf 2.2.1) op een consistente manier heeft uitgewerkt. Ter illustratie, het is niet aan de toezichthouder om te beoordelen of de taalontwikkeling van kinderen in beide talen daadwerkelijk toeneemt; de toezichthouder controleert uitsluitend of de houder de beoogde taalontwikkeling in het beleidsplan heeft omschreven en of de opgenomen beschrijving in het pedagogisch beleidsplan wordt toegepast in de praktijk. Bij emotionele veiligheid en stabiliteit houdt de toezichthouder rekening met de kinderen op de betreffende locatie. De manier waarop emotionele veiligheid en stabiliteit geboden kan worden hangt namelijk samen met de achtergrond van de kinderen op de meertalige groep en hun taalvaardigheid in beide talen. In het pedagogisch beleidsplan kan een kindercentrum dergelijke overwegingen opnemen. Indien het pedagogisch beleidsplan de toezichthouder onvoldoende inzage biedt om dit te beoordelen, dan kan de toezichthouder aan de houder vragen dit nader te onderbouwen.

3.2 Regeldruk

Kindercentra hebben zelf de keuze of zij meertalige kinderopvang willen aanbieden of niet. Indien zij hiervoor kiezen, betekent dit dat hun pedagogisch beleidsplan hierop aangepast moet worden. Het onderhavige besluit heeft daarmee gevolgen voor de regeldruk van kindercentra die meertalige kinderopvang willen aanbieden.

Doordat kindercentra wel de vrijheid krijgen hoe zij hier invulling aan geven, wordt geprobeerd de administratieve lasten te beperken. De evaluatie van de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang¹² heeft laten zien dat er nadelen zitten aan te gedetailleerde regelgeving. Om die reden legt dit besluit een belangrijke verantwoordelijkheid bij kindercentra om zelf invulling te geven aan de wijze waarop zij (aantoonbaar) voldoen aan de voorwaarden uit dit besluit. Om te zorgen voor voldoende duidelijkheid voor de houders en toezichthouders over het voldoen aan de regelgeving, is het van belang dat houders en toezichthouders met elkaar in gesprek gaan om hier een goede en werkbare balans in te vinden, waarmee de administratieve lasten zoveel als mogelijk worden beperkt.

3.3 Financiële gevolgen

Met de aanpassingen in dit besluit gaan geen budgettaire gevolgen voor het Rijk gepaard. Een kindercentrum is niet verplicht om de kinderopvang meertalig aan te bieden. Een kindercentrum dat overgaat tot het aanbieden van meertalige kinderopvang ontvangt hiervoor geen extra financiële middelen van het Rijk. Afhankelijk van de manier waarop een kindercentrum meertalig aanbod vormgeeft, kunnen hier extra kosten mee gepaard gaan. Dit is bijvoorbeeld het geval indien houders beroepskrachten een opleiding laten volgen waarmee zij hun taalvaardigheid verbeteren of meer kennis opdoen van meertaligheid bij kinderen. Daarnaast kan een kindercentrum ervoor kiezen om alle documenten consequent te vertalen in beide talen en kunnen daar kosten mee gemoeid zijn. Deze zaken volgen niet uit de regelgeving en zijn eigen keuzes van kindercentra.

4 Advies en consultatie

---

¹² Kamerstukken II, 2021/22, 31322, nr. 462

4.1 Opbrengst internetconsultatie

4.2 Opbrengst uitvoeringstoetsen

II. Artikelsgewijze toelichting

Artikel I, onderdelen A en C (artikelen 3 en 12)

De artikelen 3 (dagopvang) en 12 (buitenschoolse opvang) van het besluit gaan over het pedagogisch beleidsplan. Aan het derde lid van beide artikelen is met artikel I, onderdelen A en C, een onderdeel 'f' toegevoegd. Dit onderdeel f voorziet erin dat het pedagogisch beleidsplan een concrete beschrijving bevat van de wijze waarop meertalige kinderopvang, bedoeld in artikel 1.55, derde lid, van de wet, in het kindercentrum wordt vormgegeven. De subonderdelen 1, 2 en 3 schrijven voor wat de houder in ieder geval dient op te nemen in het pedagogisch beleidsplan.

Het eerste subonderdeel schrijft voor dat de houder het percentage van de openingstijd dat de Duitse, Engelse of Franse en de Nederlandse taal wordt gebruikt als voertaal op een stam- of basisgroep opneemt en de wijze waarop invulling wordt gegeven aan die percentages. Hiermee wordt bedoeld dat de houder vastlegt wat de verhouding is tussen de gesproken vreemde en Nederlandse taal en hoe dit in de praktijk wordt vormgegeven per stam- of basisgroep. De houder kan zelf invulling geven aan het percentage kinderopvang in de Duitse, Engelse of Franse taal tot een maximum van 50 procent van de openingstijd per dag. Uit artikel 1.55, derde lid, van de wet volgt dat slechts een van deze drie vreemde talen in combinatie met een Nederlandse voertaal kan worden aangeboden. Daarom wordt in subonderdeel 1 gebruik gemaakt van het woord 'of' in de opsomming van de drie vreemde talen. Wel kan op grond van artikel 1.55, eerste lid, van de wet, daar waar naast de Nederlandse taal, de Friese taal of een streektaal in levend gebruik is, de Friese taal of de streektaal mede naast het Nederlands als voertaal worden gebruikt. Dit heeft geen invloed op het percentage Duits, Engels of Frans.

Het eerste subonderdeel schrijft daarnaast voor dat de houder ook vastlegt hoe de verhouding tussen de talen bijdraagt aan de beoogde taalontwikkeling van de kinderen binnen het kindercentrum. Het kindercentrum geeft hierbij aan hoe het meertalige aanbod aansluit op de taalverwerving die door het kindercentrum voor de kinderen wordt nagestreefd. Dit is nader uitgewerkt in paragraaf 2.2.1.

Het tweede subonderdeel heeft betrekking op het waarborgen van emotionele veiligheid van en stabiliteit voor de betreffende kinderen. Wanneer sprake is van emotionele veiligheid is uitgewerkt voor dagopvang in artikel 2, aanhef en onderdeel a, en voor buitenschoolse opvang in artikel 11, aanhef en onderdeel a, van het Besluit kwaliteit kinderopvang. De uitwerking van stabiliteit is uiteengezet in artikelen 9 (dagopvang) en 18 (buitenschoolse opvang) van het Besluit kwaliteit kinderopvang. De houder moet in het pedagogisch beleidsplan aangeven hoe wordt omgegaan met het borgen van bovenstaande voorwaarden in het geval meertalige kinderopvang wordt aangeboden, waarbij kinderen worden opgevangen door zowel Nederlands- als Duits-, Engels- of Franssprekende beroepskrachten op de kinderopvang. De houder moet ook vastleggen hoe bovenstaande voorwaarden worden geborgd indien gebruik wordt gemaakt van de tijdelijke afwijkingsmogelijkheid voor ziekte, vakantie of ander soort verlof en er slechts beroepskrachten aanwezig zijn van één taal.

Het derde subonderdeel voorziet erin dat de houder moet beschrijven hoe deze het personeelsbestand vormgeeft en hoe de vervanging is geregeld bij afwezigheid. De houder moet beschrijven hoe gezorgd wordt dat het personeelsbestand aansluit op de gekozen verhouding tussen de talen. Met andere woorden, wanneer het meertalige kindercentrum 60 procent Nederlands aanbiedt en 40 procent in de Duits, Engelse of Franse taal, dan geeft de houder in het pedagogisch beleidsplan aan hoe het personeelsbestand wordt ingericht om hierop aan te sluiten. Daarnaast legt de houder in het pedagogisch beleidsplan de processtappen vast die gevolgd worden indien vervanging plaatsvindt.

Artikel I, onderdelen B en E (artikelen 9c en 18a)

Artikel I, onderdelen B en E, voegen de nieuwe artikelen 9c en 18a in het besluit. Deze artikelen zijn een uitwerking van artikel 1.55, vijfde lid, van de wet en bevatten de voorwaarden voor het gebruik van de tijdelijke afwijkingsmogelijkheid waaronder per dag meer dan 50 procent van de openingstijd Duits-, Engels- of Franstalige kinderopvang mag worden aangeboden. Dat betekent dat de houder dan tijdelijk een andere beroepskracht, beroepskracht in opleiding of stagiair kan inzetten in plaats van een Nederlandssprekende beroepskracht, beroepskracht in opleiding of stagiair. De voorwaarden zijn dat: (1) de Nederlandssprekende beroepskracht, beroepskracht in opleiding of stagiair voor een aansluitende periode korter dan vier weken afwezig is in verband met ziekte, vakantie of ander soort verlof, (2) de houder de andere Nederlandssprekende beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding of stagiaires heeft benaderd ter vervanging, zonder resultaat, of in het geval van dagopvang, de andere Nederlandssprekende beroepskrachten ingeroosterd zijn als vaste beroepskracht op een andere stamgroep, (3) het gemiddelde percentage van de openingstijd van de stam- of basisgroep, waarin de Duitse, Engelse of Franse taal als voertaal wordt gebruikt, per kalendermaand niet meer dan vijftig procent bedraagt; en (4) artikel 3 of 12, derde lid, onderdeel f, subonderdeel 3, in acht is genomen door uitvoering te geven aan hetgeen de houder op grond van artikel 3, derde lid, onderdeel f, heeft opgenomen in het pedagogisch beleidsplan. Deze voorwaarden zijn toegelicht in paragraaf 2.2.2.

Artikel I, onderdeel C (artikel 15)

Op grond van artikel 1.50, tweede lid, onderdeel b, van de wet, worden de opleidingseisen en scholingseisen vastgesteld voor alle beroepskrachten, dus ook voor beroepskrachten meertalige kinderopvang. Daarom wordt met artikel I, onderdeel C, in artikel 15, eerste en tweede lid, niet langer gesproken over beroepskrachten en beroepskrachten meertalige buitenschoolse opvang, maar over beroepskrachten.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

C.E.G. van Gennip